

то е положенъ на джно-то въ саждъ и отгорему е налѣнъ малко живакъ и послѣ отъ витриоль съ много вода смѣсенъ.

Даниелова верига *). Сѫставлява са главно отъ мѣдь (Cu), синъ камикъ ($Cu SO_4$) цинкъ (Zn) и витриоль ($H_2 SO_4$) смѣсенъ съ вода. Има само два сѣда, единъ стѣклени и единъ глиненъ (по-добрѣ порциранъ) неглиджосанъ. Нарѣдба-та ѝ е тѣй: (v) е стѣклени сѣдъ (фиг. 1), въ него са налива наситенъ растворъ отъ синъ камикъ; въ той растворъ са потопява завита цилиндрически мѣдена ивица (d); въ порцелановия вѣтрешенъ саждъ ся налива вода-та смѣсена съ витриоль (обикновено са смѣсва въ 1 ока вода 40 драма витриоль); въ тая витриолова вода са потопява цинкова-та джечица пакъ цилиндрически завита (z). И тѣй турени единъ въ други тия два-та сѣда правятъ в ерига. Мѣдь-та е положителенъ (+), а цинка отрицателенъ (—) полюсъ на тая верига.

И тѣй, нѣколко по той начинъ приготвени вериги и сѫединени помежду си така, що-то всѣкога мѣдена-та ивица (фиг. 1 прѣставлява тия ивици a d c) да е закована съ цинковата, правятъ тѣй нарѣчена-та « галваническа батерия ». Ако съ помощъ-та на мѣденъ или пиринченъ тель заловимъ крайна-та мѣдена ивица (т. е. полож. полюсъ +), съ другий край—цинкова-та ивица (отриц. полюсъ —), то положителна-та и отрицателна-та електрика са изеднахъ изравняватъ и въ сѫщия мигъ са явява нова — коя-то произвожда такова явление, кое-то наричаме електрически токъ. Да видиме сега, какво химическо дѣйствие става въ Даниелова-та верига. Знаемъ вече, че въ стѣклени саждъ има витриолова вода и цинкъ, а въ порцеланова е растопенъ синъ камикъ и мѣдь. Цинка са сѫединява съ витриола на бѣлъ Камикъ ***) ($Zn SO_4 + 7 aq$) и покрива цинкова-та джечица. Синий камикъ са разлага на мѣденъ окисъ (CuO) и покрива мѣдна-та джечица, изведенажъ пакъ тоя окисъ са разлага на чиста мѣдь и кислородъ; мѣдъ-та си остава улепена у мѣдена-та джечица, а кислорода са сѫединява съ водорода, кой-то са е образувалъ при разлагането на витриолова-та вода и са преобраща изново на вода. И тѣй непрѣстанно слѣдватъ да са разлагатъ и сѫединяватъ додѣ най-послѣ растопения синъ камикъ испустне сичка-та си мѣдь. Верига-та ослабва и тока прѣстава вече. За да бѫде

*) Сбора отъ нѣколко такива вериги са нарича Батерия.

**) Въ синия камикъ е витриоль и мѣдь, а въ бѣлия камикъ витриоль и цинкъ. $7 aq = 7 H_2 O = 7$ части вода.